

diccionari
essencial
de sinònims
i antònims
de la llengua catalana

Presentació de l'editor

El *Diccionari Essencial de Sinònims i Antònims Vox* que aquí presentem recull en un format molt manejable 26.000 paraules del català actual amb sinònims i antònims que permetran als lectors millorar la seva expressió amb un llenguatge més acurat i ric.

El lèmari de l'obra i els corresponents sinònims i antònims no són meres llistes de paraules ordenades, sinó que s'ha procurat que la major part dels articles expliquin els diferents matisos que poden tenir els sinònims i en quin context s'han de emprar. També es poden trobar al diccionari abundants indicacions sobre els diferents nivells de llengua, que són molt útils per conèixer en quines situacions de parla es poden fer servir els diferents sinònims, així com nombrosos comentaris sobre l'ús de cada mot. En molts casos, a més de la informació esmentada, s'hi han afegit exemples que posen en context els sinònims presentats i concreten, encara més, quin ús se'n fa.

Editat amb un formar pràctic i amb una tipografia molt clara que facilita les consultes, el diccionari vol ser una obra de consulta habitual per als estudiants i, en general, per a qualsevol altra persona que vulgui tenir a l'abast una eina de referència que l'ajudi a enriquir el seu llenguatge i a escriure i comunicar-se d'una manera més precisa i acurada.

veu guia
de la pàgina

entrada
accepcions
diferents

antònim
tecnicisme

remissió
a entrada
principal

sinònims

ferit

ferit, -ida *s.* accidentat, lesionat.

ferment 1 *m.* enzim.

2 *m.* llevat.

fermentar *intr. cult.* Fermentar és un tecnicisme cult. En la parla corrent rebullir-se es diu de les conserves; agrir-se, la llet, el vi, etc. i llevar, la massa del pa.

feroç *adj.* ferotge, salvatge*, sanguinari. ≠ mans.

ferocitat *f.* cruetat, brutalitat, ferotgia, salvatgisme. ≠ humanitat.

ferrets *m. pl.* MÜS. triangle.

fetillar *tr.* embruijar, bruixar, encisar, encantar, gojar, maleficiar. Vegeu EMBRUIX.

floreta *f. fig.* galanteria, atenció, falagueria, gentilesa. Vegeu FLOR.

fressa *f.* brogit, soroll, remor, bruit, crujit, trull (Mall.).

frigorífic *m.* nevera, gelera, refrigerador.

comentari:
context de
cada sinònim,
matisos,
exemples d'ús,
etc.

remissió
a entrada
amb comentari

nivell de llengua

dialectalisme

ababol *f.* BOT. rosella, gallaret.

abacial *adj.* abadal.

abadal *adj.* abacial.

abadermar *tr.* fermar, subjectar, lligar, fixar, immobilitzar. ≠ afluixar, deslligar.

abadia *f.* convent*, monestir*, claustre, priorat. L'abadia és un monestir regit per un abat i el priorat és un monestir regit per un prior.

abaixament *m.* acotament.

abaixar **1** *tr.* acalar, abatre*, acotar, inclinar. Acalar, abatre, acotar, inclinar quelcom que està dret. ≠ hissar.

2 *tr.* reduir, disminuir, rebaixar. Rebaixar l'alçària o el gruix d'un mur, bastiment, etcètera. ≠ pujar.

3 *prnl.* abaratar. Abaratar el preu d'alguna cosa. ≠ apujar.

4 *prnl.* tombar-se, ajupir-se, ajeure's, aclucar-se, aclofar-se, acotxar-se (Occ.). ≠ aixecar-se.

abaixat, -ada *adj.* HERÀLD. baix*, rebaiyat, inclinat, acotat. ≠ alt.

abalançar-se *prnl.* abocar-se.

abaltidor, -ra *adj.* depriment, depressiu, depressor, ensopidor. ≠ encoratjador.

abaltiment *m.* endormiscament, cansament, ensopiment, debilitat*, mollar (Mall.), bessa (Mall.). ≠ ànim.

abaltir-se *prnl.* ensopir-se, admirar-se, endormiscar-se, cansar-se. ≠ recobrar-se.

abandó **1** *m.* abandonament, abdicació, cessió, renúncia, dimissió. **2** *m.* abandonament, deixadesa, deixament, descurança. ≠ cura.

abandonament *m.* abandó, abdicació, cessió, renúncia, dimissió.

abandonar **1** *tr.* deixar*, desatendre, negligir, descurar, arraconar, desemparar. ≠ curar.

2 *tr.* renunciar, dimitir, abdicar*, deposar*. Referits a càrrecs, dignitat, etc. impliquen l'abandó absolut. ≠ mantenir.

3 *tr.* deixar*, partir*, sortir*, desallotjar. Si es refereix a un lloc. ≠ entrar.

4 *intr.* retirar-se, plegar*, rebordonar-se. En competicions, concursos, etc., retirar-se, plegar. Rebordonar-se en els estudis, esp. del sacerdoti. ≠ mantenir-se, continuar.

5 *prnl.* *fig.* deixar-se, descurar-se, lliurar-se. Deixar-se significa descurar-se un mateix i negligir les obligacions. Lliurar-se ho diem quan volem significar l'abandó a determinades tendències: *a causa d'aquell fracàs es lliurà a la beguda.*

abandonat, -ada *adj.* negligent, deixat, descurat, desidiós, rònec. Negligent, deixat, descurat, desidiós re-

aboliment

aboliment *m.* cancellació, abolició, abrogació, liquidació, anul·lació, derogació, invalidació. ≠ validació.

abolir *tr.* anul·lar, suprimir, rescindir, cancel·lar, revocar, cassar, derogar, abrogar. Té un significat molt general i sovint pot ser substituït per verbs com *anul·lar* i *suprimir*, o bé per altres amb acepcions particulars adequades: es pot *abolir* una llei o una institució, però un contracte s'ha de *rescindir*; una obligació, com un deute o una hipoteca s'han de *cancestrar*. *Revocar* és deixar sense efecte una ordre o disposició dictada abans. *Cassar* és un terme judicial que significa anul·lar una sentència per un tribunal superior. Igualment són termes legals *derogar* i *abrogar*. ≠ *validar*.

abolit, -ida *adj.* nul, anul·lat, invàlid, revocat.

abominable *adj.* odiós, execrable, avorrible, indesitjable, repulsiu. *Avorrible*, *odiós* i *indesitjable* tenen un sentit general i poden aplicar-se a coses materials i abstractes. *Execrable* s'aplica sobretot a coses abstractes relacionades amb la moral, la religió, etc.: *doctrines execrables*, *pecat execrable*. ≠ *bo*, estimable, excellent.

abominació *f.* repulsió, antipatia, aversió, odi, detestació, execració, repugnància, animadversió, hostilitat.

abominar *tr.* avorrir*, detestar, odiar, dir penjaments, execrar.

abonador, -ra *adj.-s.* fiador, avallador, responsable, finançador, garant.

abonament *m.* forfeit.

abonançar *intr.-prnl.* calmar*, amainar, encalmar-se. ≠ encrespar-se, embravar-se.

abonar *1 tr.* respondre*, garantir, assegurar*, fiançar.

2 tr. acreditar, admetre. ≠ desconfiar.

3 prnl. subscriure's.

abonir *tr.-prnl.* millorar, perfeccio-

nar, esmenar, enriquir*, ennoblir, corregir*, polir. ≠ empitjarar.

abonyec *m.* bony*, abonyegament, abonyegadura, bossanya, bossoc, nyanyo. Els termes cultes són: excrescència, protuberància i prominència. *Banya* és un *bony* al front. *Carbassot*, en sentit figurat i emprat familiarment, és un *nyanyo* al cap.

abonyegadura *f.* bony*, abonyegament, abonyec*, bossanya, bossoc, nyanyo, protuberància, excrescència, prominència.

abonyegament *m.* bony*, protuberància, abonyec*, abonyegadura.

abonyegar *tr.* nyaufar, deformar*, desfigurar. ≠ desabonyegar.

abonyegat, -ada *adj.* bonyegut, nyaufat, deformat, bonyat (Occ.).

aborció *f.* avortament.

abordable *adj.* accessible, assequible*, abastable, fàcil, comprensible, avinent. ≠ inaccessible.

abordar *1 tr.* acostar-se.

2 tr. fig. emprendre*, envestir*, escometre*. *Envestir* i *escometre* fan pensar en l'arduitat de la tasca a realitzar.

3 tr. fig. plantejar, tocar*. *Plantejar*, tocar quan es tracta de temes, problemes, qüestions.

4 intr. desembarcar, atracar*.

5 tr. atiar, afuar, aquissar*.

aborigen *adj.-m.* autòcton*, indígena, natural. *Autòcton*, *indígena* i *aborigen* designen l'habitant natural del país o regió on viu, per oposició al que s'hi ha establert posteriorment provinent d'altres llocs. *Indígena* i *aborigen* s'usen sobretot aplicats a pobles subdesenvolupats. *Natural* indica simplement nascut en un lloc determinat, prescindint de l'origen dels seus ascendents.

abraçada *f.* aferrada.

abraçadora *f.* brocal, cèrcol.

abraçar *1 tr.* rodejar, envoltar, es-